

Skandinavya memleketleri üzerinde bir teşebbüs

Stokholm, 29 (A.A.) — Svenska Dağblade gazetesinin Berlin muhabiri, Almanyanın yanında, Skandinavya memleketlerini, müttefiklerin, Finlandiyaya yardım projesine sürüklenmemeye davet edeceğini bildiriyor.

Muharrir, bu yolda bir teşebbüsün yapacağı tesiri, Alman mahafilinin, bedbinlikle beklediklerini ilâve ediyor.

HERYERDE 3 KURUS

VAKIT

Cumartesi 30 Birincikânun 1939

YIL: 23 * SAYI: 7892

IDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı) - 24370 (İdare)

İtalyada bir soğuk dalgası esiyor

Milano, 29 (A.A.) — İtalyada bir soğuk dalgası esmektedir. Triyeste'de saatte 100 kilometreden fazla sür'atte bir buz rüzgârı esmektedir. Limanda bulunan vapurlar halatlarını takviyeye mecbur kalmışlardır.

İsonzo mntakasındaki sular ve Montfalcone'deki göller donmuştur. Dağlar eteklerine kadar karla örtülmüştür.

Dün Tokatta şiddetli bir zelzele daha oldu, birçok binalar yıkıldı Sarsıntı Amasya, Gümüşhane ve Sivasta hafif

Kızılırmak kazasının mes'uliyeti

Yazan: ASIM US

Kış mevsimine girerken daha olduğu gibi bu sene de Karadenizden birtakım kaza haberleri gelmesine hayret etmiyoruz; bu arada Kızılırmak şilebinin de kurban gitmiş olmasını tabii bulmak zaruretinde kalıyoruz. Yalnız başka senelerde Karadeniz kazalarında bir mesuliyet olup olmadığı tetkik edilirken en başta limansızlık derdi ileriye sürülürdü. "Karadeniz limanları yapılmadıkça bu türlü felâketlerden kurtulmamıza imkân yoktur," nakaratı tekrar edilip giderdi.

Bu defa ise artık liman meselesi bahis mevzuu değildir. Zira Kızılırmakın parçalanıp batması Karadenizin açıklarında olmamıştır; bilakis Sinop gibi nisbeten tehlikeli zamanlarda ilticaya en ziyade müsait olan bir limanın pek yakınında vukua gelmiştir. Demek ki bu hâdise Karadeniz kazalarının sadece limansızlıktan ileri gelmediğini açık surette bize göstermiş oluyor.

O halde Kızılırmak kazasının bir mesuliyet var mıdır?

Bu nokta üzerinde iki türlü rivayet karşılaşıyor:

1 — Kızılırmak fırtına esnasında Sinop limanına iltica etmek isterken yanlış rota takip edilmiştir. Geminin demirlerinin kullanılmaması, sonra telsiz âleti ile civardan imdat istenmemiş bulunması bu ihtimali teyit eden birer delildir.

Eğer bu ihtimali bir hakikat olarak kabul edecek olursak kazanın mesuliyetini gemi ile beraber boğulan kaptanda aramak lazımdır. Bu takdirde acaba kaptan esasında bir gemiyi sevk ve idare kabiliyetini haiz değil mi idi? Yoksa esasında ehliyetli olduğu halde sarhoşluk veya dikkatsizlik gibi bir vaziyetin kurbanı mı oldu? Bu cihetler ancak yapılacak tetkikat neticesinde anlaşılabilir.

2 — Kızılırmak kazasının mesuliyetini vapurun çürüklüğüne atfedilen de var. Diyorlar ki, Kızılırmak evvelce devlet denizyollarının elinde iken Loïd kumpanyası sigorta etmediği için satılmıştır. Sürati de dört milden fazla değildi. Böyle bir geminin seyrisefere çıkmasından İstanbul mntakası liman idaresi mesuldür.

Bu tarzda bir iddiayı reddetmek için Türk sularında seyrisefere müsaadesi veren makamlar kendilerini müdafaa edecek sözler bulabilirler. Kızılırmakın açık denizde değil, Sinop limanının ağzında kayalıklara çarparak batmış olmasını bir delil diye gösterebilirler. "Kızılırmak yerine her hangi bir gemi olsa yine âkıbet aynı olurdu," diyebilirler. Batmış olan bir gemi hakkında verilen seyrisefere müsaadesinin logru veya yanlış olduğunu ispat etmek çok müşküldür.

(Devamı 5 incide)

olarak devam ediyor

Memleket felâketzedelerinin imdadına koşuyor

İki doktor ve bir eczacı mebus Erzincana gidiyor

(Yazısı 5 incide)

Zelzele mntakasındaki nüfus zayıyatımız

Ankara, 29 (A.A.) — Dün verdiğimiz malûmattan hariç olarak bugün zelzele mntakasındaki vilâyetlerden şu rakamlar gelmiştir:

Yozgat vilâyetinde	30 ölü	120 yıkılmış ev
Amasya "	707 ölü	71 yaralı
Gümüşhane "	34 ölü	334 yaralı
Giresun "	1120 ölü	700 yıkılmış ev
Ordu "	22 ölü	700 yıkılmış ev
Tokat "	500 ölü	900 yaralı
Sivas "	125 ölü	104 yaralı

Bu rakamlar katî değildir. Dün verilen haberde Şuşehri kazasında 150 ölü yerine şehven 1500 gösterilmiştir. Dün bildirdiğimiz gibi Kemahtaki tahribat çok mühim değildir. 30 ev yıkılmıştır. 24 ölü vardır.

Amasya, Sivas, Gümüşhane vilâyetlerinde zelzele fasillâli ve hafif olarak devam ediyor.

Hafif kazasında yeni zelzeleden bazı mektep ve cami binaları yıkılmıştır.

Kızılaya okuyucularımızın yardımı Felâketzedeler için

Vakit müessesesi vasıtasıyla teberruda bulunanlar

Kurus

1500 Cibali 63 üncü ilkokul talebesi.

200 Tasarruf matbaasında Bay Penik.

1700

Yardımda bulunmak isteyenler Ankara caddesinde VAKIT Kütüphanesinde müracaat ederek makbuz mukabilinde teberrularını yapabilirler.

Vilâyette dün yapılan toplantı

Ticaret Odasındaki toplantıdan bir görünüş

Dumlupınar vapuru bugün Ordu ve Giresun'a gidiyor

Vapurla felâketzedeler için yiyecek ve giyecek gönderiliyor İki sıhî heyet de gidiyor

Dün saat on beşte vilâyette Ankaradaki milli komiteye vali ve belediye reisi Doktor Lütfi Kırdarın başkanlığında felâketzedelere yardım için heyet reisi Tevfik Fikret Sı tesini teşkil etmek üzere bir ictimâ yapılmıştır.

Ankaradaki milli komiteye bağlı olmak üzere valinin başkanlığında Parti vilâyet idare heyet reisi Tevfik Fikret Sı lay, Üniversite umumi kâtib) (Devamı 5 incide)

Dost devletlerin felâketzedelere yardımı

Romanya 80 bin liralık kereste, Yunanistan 10 bin liralık ilâç, Bulgaristan 30 bin liralık gıda maddesi gönderiyor

Yılbaşında çıkıyor 1940 Vakit Cep Almanacağı

Altmış dört sayıfalık olan bu almanığın münderecatı arasında şunlar vardır: Devlet ve hükümet adamlarımızın al-bümü, mükemmel 940 takvimi, 100 yıllık Milâdi ve Kamerî takvimler, mülki teşkilât, valilerimizle kaymakamların isimleri, yılın şarkısı ve notası, en uzak ve en küçük radyo istasyonları, kendi kendine Fatih Hoca, ev barometresi, Vakit isim babası, yılın her ayında doğan insanların istikbalinin keşfi mümkün müdür? vesaire...

(Devamı 5 incide)

İngiltere ve Bulgaristan kraları

Fransa reisicumhuru İnönüne taziyet telgrafı çektiler

Ankara, 29 (A.A.) — 29 birincikânun 939 cuma günü saat yediye kadar cenebi memleketlerden zelzele felâketzedelerine yapılan yardımlar aşağıdadır.

Cenevredeki beyrilmelî yardım birliği reisi Mösyö Siraoulc dan alman bir telgrafta birliğin her türlü yardımda bulunmağa amade olduğunu bildirmiş ve (Devamı 5 incide)

Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar İstanbulluları felâketzedelere yardıma çağırıyor

Zelzeleden felâkete uğrayan yurttaşlarımıza yardım etmek için Ankarada Büyük Millet Meclisi Reisi Sayın Abdülhalik Renda'nın riyasetinde teşekkül eden Merkez Millî Yardım Komitesine bağlı olmak üzere şehrimizde de riyasetim altında C. H. P. ve Kızılay Başkanlarının dahil bulunduğu Millî Yardım Komitesi teşekkül etmiş ve dün saat 15 te ilk toplantısını yapmıştır.

Kaza ve nahiyelerde kaymakam ve nahie müdürlerinin riyasetinde aynı komiteler teşekkül etmiş ve faaliyete geçmiş bulunuyor.

Komitemiz asil vatandaşlarımızın her zaman gösterdiği yüksek hassasiyet ve vatanperverliklerinden emin olarak bu günden itibaren maruf tüccarları ve müessese sahiplerini Vilâyetteki Komiteye davet etmiştir.

Ayrıca her vatandaş bulunduğu mntakanın komitesine müracaat ederek Kızılay makbuzu mukabilinde naktan olduğu gibi aynen de yardımda bulunabilecektir.

Bütün vatandaşların kış ortasında açıkta kalan ve herseye muhtaç bulunan felâketzedelerin imdadına yarış edersine koşacaklarını gayet tabii buluyorum.

İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Dr. LÜTFİ KIRDAR

